

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра практичної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
“ 01 ” 09 2015 року



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психоаналізу

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.030102 «Психологія»

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність _____
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини

(назва інституту, факультету, відділення)

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма «Основи психоаналізу» для студентів за напрямом підготовки «Психологія»

Розробники: Т.М. Маланьїна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри практичної психології

Протокол від “27” серпня 2015 року №1

Завідувач кафедри практичної психології

 (О.М. Лозова)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини  Н.А. Клішевич

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робочу навчальну програму «Основи психоаналізу» укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Довгий час фактор відносної замкнутості і специфічності розвитку вітчизняної психології і психотерапії у радянський період впливав на те, що вивчення феноменів несвідомого і його значення у функціонуванні особистості залишалися поза увагою психологів. В той саме час, психоаналітичні погляди і глибинно-психологічні концепції утворюють підґрунтя багатьох спецкурсів у програмах підготовки психологів європейських вищих навчальних закладів.

Основним змістом курсу виступає взаємоузгоджена система концептуальних введень в основні сфери глибинної теорії і практики, ознайомлення з теорією сучасних шкіл і напрямків світового психоаналізу і глибинної психології, зокрема Его-психологією, теорією об'єктних стосунків, психологією самості. В процесі навчання студенти знайомляться з психоаналітичними теоріями захистів, психоаналітичною теорією характеру, глибинною психологією фемінності і маскулінності, основами прикладного психоаналізу.

Метою курсу «Основи психоаналізу» є підвищити рівень теоретичних знань та практичних навичок студентів у сфері психологічної допомоги особистості

Завданнями курсу є введення студентів у контекст психоаналітичного світосприйняття, ознайомлення з глибинно-орієнтованим розумінням спектру проявів людської психічної активності (від невротичних симптомів до проявів художньої культури).

Знати теоретичні основи психодинамічних підходів у психології; сутність базових аналітичних категорій і інтерпретаційних моделей психічного апарату

Вміти орієнтуватися у понятійному апараті різних шкіл глибинної психології, набувати навичок глибинноорієнтованого розуміння соціально-психологічних процесів, проявів символічного у психічному житті людини.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72 год., із них 14 год. – лекції, 6 год. – семінарські заняття, 8 год. –практичні заняття, 4 год. – індивідуальна робота, 36 год. – самостійна робота, 4 год. модульні контрольні завдання. Вид контролю - залік

1. **Опис навчальної дисципліни**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0301 «Соціально-політичні науки»	нормативна	
	Напрями підготовки 6.030102 «Психологія»		
Модулів – 2	Спеціальність: _____	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання: –		Семестр	
Загальна кількість годин – 72		7-й	–
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	14 год.	–
		Практичні, семінарські	
		14 год.	
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		36 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
		4	
		Вид контролю:	
залік	–		

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторні:	лекцій	Семінарські заняття	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I.									
Класичний психоаналіз. Неофрейдизм.									
1.	Введення до психоаналізу		3	2			1	8	
2.	Класичний психоаналіз. Неофрейдизм.		15	8	4	2	1	8	
Разом:		36	18	10	4	2	2	16	2
Змістовий модуль II.									
Розвиток психоаналізу. Прикладні аспекти психоаналізу.									
3.	Сучасні психоаналітичні концепції. Прикладні аспекти психоаналізу		14	4	2	6	2	20	
Разом:		36	14	4	2	6	2	20	2
Усього годин:		72	32	14	6	8	4	36	4

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 КЛАСИЧНИЙ ПСИХОАНАЛІЗ. НЕОФРЕЙДИЗМ.

Тема 1. Введення до психоаналізу.

Лекція №1 Проблема несвідомого у психології. Введення до психоаналізу. (2 год)

Предмет психоаналізу. Свідоме та несвідоме. Поняття про несвідоме - історичні і сучасні підходи. Підпорогове сприйняття. Символічна продукція несвідомого. Основні теоретичні напрямки глибинної психології. Прикладний психоаналіз: клінічні аспекти психоаналізу, соціальний та культуральний психоаналіз. Принципи прикладного психоаналізу: критика культури, амбівалентності, історичного контексту, бісексуальності, елітарності, консервативності-розвитку.

Роль культури в онто- і філогенезі. Соціалізація і психічний розвиток особистості. Психоаналітичне розуміння художньої культури і творчості: ретроспектива і сучасний етап розвитку. Політична культура і психоаналіз. Прикладний психоаналіз про принципи управління колективами. Психоаналіз соціальних процесів. Психоаналіз малих і великих груп. Мотиваційний психоаналіз.

Психоаналітичні методи дослідження. Аналіз символічної продукції. Проблема інтерпретації змісту символічної продукції.

Основні поняття: Свідоме, несвідоме, підпорогове сприйняття, символічна продукція, клінічний психоаналіз, прикладний психоаналіз, принципи психоаналізу.

Тема 2. Класичний психоаналіз. Неофрейдизм.

Лекція №2 Історія становлення класичного психоаналізу (2 год)

Життя і діяльність З.Фрейда. І.Брейер: випадок Ганни О. і метод катарсиса. Дослідження Ж.Шарко і П.Жане з істерії. Теорія істерії як наслідок дисоціативних процесів. З.Фрейд і І.Брейер: спільні дослідження і публікації..

Горизонти майбутнього психоаналізу Метод вільних асоціацій: історико-методологічний аналіз. 1986 р. – перше застосування терміну психоаналіз.

Основні поняття: катарсис, істерія, вільні асоціації, дисоціативний процес

Лекція №3, 4. Становлення і розвиток основних положень теорії З.Фрейда (4 год)

Уявлення про психічне у психоаналізі. Топографічна модель психічного апарату: свідоме, передсвідоме, несвідоме.

Потяги і їх доля. Від лібідо до Ероса і Танатоса. Ерос і Танатос – потяги до життя і до смерті. Проблема агресивності. Гіперсексуальність і агресивність.

Структурна модель психіки. Ід, Его, Супер-Его. Механізми функціонування. Принцип задоволення. Принцип реальності. Основний психічний конфлікт. Витіснення.

Г.Фройд: теорія Его і психологічного захисту.

Основні поняття: топографічна модель психіки, потяги, структурна модель психіки, принцип задоволення, принцип реальності, витіснення, психічний конфлікт

Семінар №1. *Психосексуальний розвиток особистості(2 год)*

Практична робота №1. *Его-психологія. Проблема захисних механізмів(2 год)*

Лекція №5 *Розкол психоаналітичного руху. Неофрейдизм*

Розкол психоаналітичного руху. Концептуальні і особистісні витоки розколу психоаналітичного руху: В.Штекель, А.Адлер, К.Юнг, О.Ранк. Теорія волі і теорія травми Отто Ранка.

Тілесно орієнтований психоаналіз В.Райха. Поняття оргонної енергії і панцир характеру. Психологія фашизму. Три основних елементи фашистської ідеології: расова теорія, сімейна ідеологія, вороже ставлення до сексуальності.

Соціальний психоаналіз Г.Саллівана і Е.Фромма. Основні положення теорії інтерперсональних стосунків. Г.Саллівана. Е.Фромм «Втеча від свободи». Три механізми втечі від свободи (авторитаризм, конформізм, деструктивність). Аналіз деструктивності. Поняття доброякісної і злорякісної агресії (садизм, некрофілія). Продуктивні і непродуктивні характери. Непродуктивні характери: меркантильний, рецептивний, накопичувальний, садомазохистський, конформістський, авторитарний.

Основні поняття: травма народження, органна енергія, інтерперсональний стосунок, злорякісна агресія, продуктивний/непродуктивний характер

Семінар №2 *Внесок К.Хорні у глибинну психологію. (2 год.)*

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

РОЗВИТОК ПСИХОАНАЛІЗУ. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПСИХОАНАЛІЗУ.

Тема 3. Сучасні психоаналітичні концепції. Прикладні аспекти психоаналізу

Лекція №6,7 Психологія
(4 год)

об'єктних стосунків. Селф-психологія

Поняття об'єктні стосунки. Об'єкт зовнішній і внутрішній, паганий і хороший, цілісний і частковий. Поняття проєкції-інтроекції, екстерналізації-інтерналізації. Інші ключові поняття теорії об'єктних стосунків.

Еволюція теорій об'єктних стосунків. Психологія об'єктних стосунків проти теорії потягів. Розвиток об'єктних стосунків з позиції З.Фрейда. Вклад М.Кляйн у теорію об'єктних стосунків. Робота Г.Фрейд у Хемпстедському дитячому будинку. Дж.Боулбі і теорія прихильності. Експериментальні дослідження О.Шпіца. Дослідження Д.Штерна и М.Малер.

Розвиток об'єктних стосунків. Первинна реципрокність як фізіологічна основа об'єктних стосунків. Стадія сепарації-індивідуації. Об'єктні стосунки у латентний період та у підлітковому віці.

Внесок у теорію нарцисизму . Теорія селф (Я) проти теорії Его. Психологія самості Х.Кохута. Роботи О.Кернберга з інтеграції психоаналітичних теорій.

Основні поняття: об'єктні стосунки, прив'язність, сепарація, індивідуація, замість, нарцисизм.

Семінар №3. Теорія прив'язаності Боулбі (2 год.)

Практична робота №2 Проблема нарцисизму. Аналіз літературного твору(2 год.)

Практична робота №3 Аналіз мотивації особистості(2 год.)

Практична робота №4. Проективні методика. Психоаналіз малюнку (2 год.)

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Основи психоаналізу»

Разом: 72 год., лекції – 14 год., семінарські заняття – 6 год., практичні заняття – 8 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 36 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			
Назва модуля	Класичний психоаналіз. Неофрейдизм.				Розвиток психоаналізу. Прикладні аспекти психоаналізу			
Кількість балів за модуль	83				91			
Лекції	№1,2 (2б.)	№3,4 (2 б.)		№5 (1 б.)	№6 (1 б.)	№7 (1б.)		

Теми лекцій	Проблема несвідомого. Історія становлення психоаналізу I	Основні положення фрейдистської теорії.		Розколупсихоаналітичного руху. Неофрейдизм		Психологія об'єктивних стосунків. Селф-психологія.	Психологія об'єктивних стосунків. Селф-психологія.		
Семінари			№1 (1+10 б.)		№2 (1+10 б.)		№3 (1+10 б.)		
Практичні заняття				№1 (1+10б.)				№2,3 (2+20 б.)	№4 (1+10б.)

Теми семінарських занять			Псих осекс уальн ий розви ток особи стості	Психологі чні захисти	Н е ф р е й д из м. В н ес о к К. Х о р ні у гл и б и н н у п с и х о л ог і ю	Мо дуль на кон тро льна ро бо та №1		Теорія прив'язано сті Боулбі.	Проблема нарцисизм у. Аналіз літературн ого твору. Аналіз мотивації	Психоаналіз малюнку Модульний контроль №2
Самостійна робота	№1,2 (20 б.)					№3, 4 (20 б.)				
Поточний контроль	Модульна контрольна робота 1 25 б					Модульна контрольна робота 1 25 б				
Підсумковий контрль	ПМК									

Коефіцієнт:
1,74

**V. ПЛАНИ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

Змістовий модуль I Класичний психоаналіз. Неофрейдизм.

Тема 2 Класичний психоаналіз. Неофрейдизм.

Семінар №1. Психосексуальний розвиток особистості (2 год)

1. Поняття інфантильної сексуальності.
2. Періоди психосексуального розвитку: період інфантильної (дитячої) сексуальності; період латентної (прихованої) сексуальності; період генітальної (дорослої) сексуальності. Стадії інфантильної сексуальності: оральна, анальна, едипальна (фаллічна або дитяча генітальна) фази.
3. Міф про Едипа.
4. Едипова ситуація і Едипів комплекс у теорії З.Фрейда. Гіпотеза про комплекс кастрації.
5. Міф про нарциса.
6. Концепція нарцисизму З.Фрейда. Нарцисизм і аутоеротизм.

Література основна

1. Класическая психоаналитическая теория З.Фрейда //Л.Ф.Бурлачук, А.С.Кочарян, М.Е.Жидко Психотерапия : Учебник Для ВУЗов. -2008. - глава 1
2. Куттер П. Современный психоанализ. Введение в психологию бессознательных процессов. - СПб: Б.С.К., 1997
3. Эдип /Кун Н.А. Легенды и мифы Древней Греции. М.1957 С.418-424
4. Нарцисс /Кун Н.А. Легенды и мифы Древней Греции. М.1957 С.54-56

Література додаткова:

1. Фрейд З. Очерки по теории сексуальности //В кн. «Я» и «оно». Т.2. – Тбилиси: Мерани, 1991
2. Фрейд З. К введению в нарциссизм // В кн. «Я» и «оно». Т.2. – Тбилиси: Мерани, 1991

Практичне заняття №1. Психологічні захисти (2 год)

Мета: ознайомитись з основними положеннями Его-психології, підвищити рівень розуміння захисних процесів особистості.

1. Его – як об’єкт дослідження. Основні положення Его-психології
2. Захисні дії Его. Спрямування захисних механізмів у відповідності до джерел тривоги і небезпеки.
3. Основні види захистів. Примітивні і зрілі механізми захисту.
4. Практична робота з визначення психологічних захистів.

Література основна:

1. Эго-психология //Л.Ф.Бурлачук, А.С.Кочарян, М.Е.Жидко Психотерапия : Учебник Для ВУЗов. -2008. - глава 1

2. Куттер П. Современный психоанализ. Введение в психологию бессознательных процессов. - СПб: Б.С.К., 1997
3. Мак-Вильямс, Н. Психоаналитическая психодиагностика. — М.: Класс, 1998

Література додаткова:

Див. у заг. списку.

Семинар №2 Внесок К.Хорні у глибинну психологію (2 год)

1. Вплив базової тривоги на функціонування особистості. Причини розвитку тривоги
2. Сутність психологічних захистів за К.Хорні. Типи: агресія, уникання, поступливість.
3. Поняття невротичних стилів.
4. Погляди К.Хорні на внутрішньособистісний конфлікт (алгоритм аналізу конфлікту)

Література основна:

1. Куттер П. Современный психоанализ. Введение в психологию бессознательных процессов. - СПб: Б.С.К., 1997
2. Хорни К. Новые пути в психоанализ.
3. Хорни К. Невроз и развитие человека СПб.: -Лань, 1997

Література додаткова:

Див. у заг. списку.

Змістовий модуль II Розвиток психоаналізу. Прикладні аспекти психоаналізу.

Тема 3. Сучасні психоаналітичні концепції. Прикладні аспекти психоаналізу

Семинар №3 Концепція прив'язаності Боулбі(2 год)

1. Побудова і розрив емоційних зв'язків, втрата об'єкту, фази переживання скорботи.
2. Нормальна і патологічна скорбота.
3. Основні стилі прив'язаності

Література основна:

1. Куттер П. Современный психоанализ. Введение в психологию бессознательных процессов. - СПб: Б.С.К., 1997
2. Боулби, Дж. Построение и разрыв эмоциональных связей. М.-ЕКО.- 1998 (див. методичні матеріали)
3. Глейтман Г. Основы психологии. СПб.-Речь.- 2002.- с.656-671

Література додаткова:

Див. у заг. списку.

Практична робота №2. Проблема нарцисизму. Аналіз літературного твору (2 год.)

Мета: ознайомити з методом прикладного психоаналізу

1. Основні положення теорії нарцисизму
2. Проаналізувати образи головних героїв твору О.Уайльда «Портрет Доріана Грея» з огляду на проблему нарцисизму.

Література основна:

1. Куттер П. Современный психоанализ. Введение в психологию бессознательных процессов. - СПб: Б.С.К., 1997
2. Нарцистический тип характера // Мак-Вильямс, Н. Психоаналитическая психодиагностика. — М.: Класс, 1998. – С.
3. О.Уайльд «Портрет Доріана Грея» (див. методичні матеріали)

Література додаткова:

Див. у заг. списку.

Практична робота №2 Аналіз мотивації особистості(2 год.)

Мета: ознайомити з прийомами глибинного аналізу мотивації

1. Мотивація особистості
2. Глибинні фактори, які визначають мотивацію особистості
3. Практичні вправи.

Література основна:

1. Куттер П. Современный психоанализ. Введение в психологию бессознательных процессов. - СПб: Б.С.К., 1997
2. Методичні матеріали.

Література додаткова:

Див. у заг. списку.

Практична робота №3. Психоаналіз малюнку (2 год.)

Мета: ознайомити з прийомами глибинного аналізу малюнку

1. Феномен проєкції у психології. Види проєкцій. Проєкція і перенос у психоаналізі.
2. Проблема інтерпретації символічного.
3. Психоаналіз малюнку.

Література основна:

1. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию. – К.: Ника-центр.- 1997
2. Соколова Е. Проективные методы исследования личности. – СПб: Б.С.К., 199

Література додаткова:

Див. у заг. списку.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Тема 1. Вступ до психоаналізу

Самостійна робота №1 Несвідомі процеси

Завдання: Опрацювати і законспектувати роботу Гіппенрейтер Ю.Б «Неусвідомлені процеси». Навести відповідні типології приклади несвідомих явищ.

Література основна:

1. Гиппенрейтер Ю.Б. «Бессознательные процессы» (див. методичні матеріали)

Тема 2. Класичний психоаналіз. Неофрейдизм.

Самостійна робота №2 Теорія волі О.Ранка

Завдання: Опрацюйте основну літературу та підготуйте конспект за планом:

1. Основні положення теорії волі О.Ранка
2. Травма народження

Література основна

1. Ранк О. Травма рождения и ее значение для психоанализа /М.: Когито-Центр, 2009

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Тема 4. Сучасні психоаналітичні концепції. Прикладні аспекти психоаналізу

Самостійна робота №3 . Нарцистичні особистості

Завдання: опрацюйте та законспектуйте розділ «Нарцистичні особистості» з роботи Мак-Вільямс Н. Психоаналітична діагностика.

Література основна.

1. Мак-Вильямс, Н. Психоаналитическая психодиагностика. — М.: Класс, 1998. – С.219-245.

Самостійна робота №4 Психоаналіз малюнку

Завдання: намалювати рисунок (один на вибір) та проаналізувати його.

Література основна

1. Методичні матеріали з аналізу малюнку.

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО

КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студента із дисципліни оцінюється за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій 7 x 1 бал	7
2.	Відвідування семінарських і практичних занять 7 x 1 б.	7
3.	Робота на семінарських заняттях 7 x 10 б.	70
4	Модульні контрольні роботи 2 x 25 б.	50
5	Самостійна робота 4 x 10 б.	40
Коефіцієнт 1,74		Всього: 174:1,74=100
Підсумковий рейтинговий бал		100

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування;
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

**Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS
з національною системою оцінювання в Україні**

Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	За національною системою	Оцінка за шкалою університету
A	ВІДМІННО – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	відмінно	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок	добре	82-89
C	ДОБРЕ – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок		75-81
D	ЗАДОВІЛЬНО -посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	задовільно	69-74
E	ДОСТАТНЬО - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)		60-68
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	незадовільно	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань(умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		1-34

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

• *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ методичні матеріали

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Куттер, П. Современный психоанализ. Введение в психологию бессознательных процессов. — СПб.: Б. С. К., 1997. — 348 с.
2. Еволюція понять и концепцій психодинамічної психотерапії // Психотерапія :Учебник Для ВУЗов. /Л.Ф. Бурлачук, А.С.Кочарян, М.Е.Жидко. – 2008. – Гл. 1
3. Мак-Вільямс, Н. Психоаналитическая психодиагностика. — М.: Класс, 1998.

4. Боулби, Дж. Построение и разрыв эмоциональных связей. М.-ЕКО.- 1999

Додаткова:

1. Адлер, А. Влечение к превосходству // Знаменитые случаи из практики психоанализа. — М., 1995. — С. 196–210
2. Адлер, А. Практика и теория индивидуальной психологии. — М., 1995.
3. Берн, Э. Введение в психиатрию и психоанализ для непосвященных. — СПб.: Фонд истории науки, 1992. — 448 с.
4. Боулби, Дж. Построение и разрыв эмоциональных связей. М.-ЕКО.- 1999
5. Вительс, Ф. Фрейд, его личность, учение и школа. — Л., 1991.
6. Дадун, Р. Фрейд. — М., 1994. — 512 с.
7. Джонс, Э. Жизнь и творения Зигмунда Фрейда. — М.: Гуманитарий, 1997. — 448 с.
8. Ждан А.Н. История психологии: от античности к современности. М., 1999
9. Зеленский, В. В. Аналитическая психология. Словарь. — СПб.: Б. С. К., 1996.
10. История зарубежной психологии. Тексты. М., 1986
11. Лапланш, Ж., Понталис, Ж.Б. Словарь по психоанализу. — М.: Высшая школа, 1996. — 623 с.
12. Менинжер, В., Лиф, М. Вы и психоанализ. — СПб.: Академический проект, 1998. — 192 с.
13. Моусак, Г. Адлерианская психотерапия // Журнал практической психологии и психотерапии. 2000, №4, декабрь.
14. Овчаренко, В. И. Психоаналитический глоссарий. — Минск: Вышэйшая школа, 1994. — 307 с
15. Райкрофт, Ч. Критический словарь психоанализа. — СПб.: ВосточноЕвропейский Институт Психоанализа, 1995. — 250 с.
16. Райкрофт, Ч. Символизм и его отношение к первичному и вторичному процессам // В сб.: Russian Imago 2002. — М.: Аграф, 2004. — С. 155
17. Райх В. Массовая психология фашизма.- СПб. –Питер.-2003
18. Ранк О. Травма рождения и ее значение для психоанализа /М.: Когито-Центр, 2009
19. Соколова Е. Проективные методы исследования личности. – СПб: Б.С.К., 1997
20. Сартр, Ж. П. Фрейд. — М.: Новости, 1992. — 303 с

21. Сидоренко, Е. В. Комплекс неполноценности и анализ ранних воспоминаний в индивидуальной психологии А. Адлера. — СПб., 1994.
22. Стоун, И. Страсти ума. Жизнь Зигмунда Фрейда. — М., 1993. — 750 с.
23. Сэмюэлз, Э., Шортер, Б., Плот, Ф. Критический словарь аналитической психологии К. Юнга. — М., 1994.
24. Фрейд, З. Очерки истории психоанализа // Я и Оно. Т. 1. — Тбилиси: Мерани, 1991. — С. 15–71.
25. Фрейд, З., Брейер, Й. (1895) Исследования истерии. — СПб.: ВЕИП, 2005.
26. Фрейд, З. (1901) Психопатология обыденной жизни // Психология бессознательного. — М.: Просвещение, 1989
27. Фрейд, З. (1905) Остроумие и его отношение к бессознательному. — СПб.: Азбука, 2006.
28. Фрейд, З. (1913) Интерес к психоанализу // Избранное. — Ростов-на-Дону: Феникс, 1998. — С. 3–42.
29. Фрейд, З. (1920) По ту сторону принципа удовольствия // Психология бессознательного. — М.: Просвещение, 1989. — С. 382–424.
30. Фромм, Э. Миссия Зигмунда Фрейда. — М.: Весь мир, 1996. — 144
31. Фромм Э. Иметь или быть. М., 1990
32. Фромм Э. Душа человека. М., 1992
33. Хорни К. Невротическая личность нашего времени. М., 1993
34. Хрестоматия по истории психологии. М., 1980
35. Цвейг, С. Фрейд (Врачевание и психика). — Л.: Периодика, 1990. — 95 с.
36. Энциклопедия глубинной психологии. . — М.: MGMIterna, 1998.
37. Юнг, К. Г. Тэвистокские лекции. — Киев: Синто, 1995.
38. Юнг, К. Г. Психология бессознательного. — М., 1994.
39. Юнг К. Г. Воспоминания, сновидения, размышления. — Киев, 1994. — 410 с.
40. Юнг К. Психологические типы М., 1995
41. Юнг К. Архетип или символ. М., 1991
42. Ярошевский М.Г. История психологии. М., 1996